

Regis Krampf

Krampf Gallery

Regis Krampf, galerisinin vitrine Mark Quinn'in orkide heykelinin konulması yönündeki ısrarının sebebini "Çünkü onu buraya getiren ben olmak istedim" diye açıklıyor. Ancak New York, Chelsea'den İstanbul'a taşınan Krampf Gallery'nin tek ajandası, yıldız isimleri getirmekle sınırlı değil. İşleri henüz erişilmeyen fiyatlara ulaşmamış yeni sanatçılar ve galeriye Türkiye'den bir lokomotif isim de planlar arasında.

Erman Ata Uncu: İstanbul, Krampf Gallery'nin radarına nasıl girdi?

Regis Krampf: Önceki dönemde Çin ve Kore sanatı üzerine uzmanlaşmışım. Her ne kadar farklı görünse de aslında buradaki durum da çok farklı değil. Geçmiş 15 yılda güncel sanat tam bir patlama yaşadı, sanat fuarları gibi yeni trendlerin gelişimiyle her şey değişti. Ama asıl ilgi çekici olan geçmiş yüzyıllardaki sanat ortamlarının nasıl ortaya çıktığı. İlk olarak her zaman için ekonomiyle sanatın gelişimi arasında doğrudan bir bağlantı var. Ancak başlarda sanat ortamlarının hepsi yerel oluşumlar. Örneğin empresyonizm Fransa'da gelişti. 19'uncu yüzyılda ve 20'nci yüzyılın başlarında sanat merkezi Paris'ti, daha sonra ise New York'a taşındı. Şimdi ise sanatın küreselleşmesi söz konusu... Güncel sanat, hiç şimdi olduğu kadar uluslararası bir boyut almamıştı. Sanat başkentleri hâlâ aynı; Londra, Berlin, New York... Ama bu 10 sene içinde mesela Pekin'i de bu başkentleri arasına katmamız kaçınılmaz. Dubai'de de iyi şeyler oldu.

İstanbul'un da bu sanat başkentleri arasındaki yerini iyice sağlamlaştırması gerektiğini düşünüyorum. İnanılmaz bir potansiyeli var ve insanlar da çok ilgili. Türkiyeli koleksiyonerleri tanımlarken, hep cesaretlerinden dem vururum. İlgilerini yeni formlara, yeni sanatlara yöneliyorlar, ellerinden gelen tüm desteği veriyorlar. Buraya geliş amacım da bu değişimde bir rol alabileceğimi hissetmemdi. Yıl içinde programımın yarısını Türkiyeli sanatçılara, diğer yarısını uluslararası sanatçılara ayırmak istiyorum. Yapmak istediğim, henüz işlerine, erişilmesi güç fiyatlar biçilmeyen ama

büyük ilgi gören 33 yaşındaki Yassine Mekhnache, 28 yaşındaki Josef Zlamal gibi sanatçılarla çalışmak. Ama mesela vitrinde orkide işini gördüğümüz, dünyaca ünlü Mark Quinn'i buraya getiren de ben olmak istedim.

E.A.U.: Sanatın küreselleşmesinin arkasında sanat fuarları dışında ne gibi sebepler var?

R.K.: Aslında Türkiye'de hâlâ tam anlamıyla küresel bir ortamdan söz edemeyiz. Türkiye halen iç pazara odaklı. Yeterince uluslararası değil. Neden Dubai'de 21 uluslararası galeri varken İstanbul'da yok? Ancak yine dürüst olmak durumundayız: Sanat, ekonomiden bağımsız düşünülemez. Türkiye de büyük bir gelişmeye sahne oluyor. Ekonomi hâlâ yükselişte. Güncel sanat da önemli bir yatırım. Aynı zamanda ülkenin tanıtımı için de çok iyi bir araç. İnsanların ilk başta kendi ülkelerinden sanatçıları topluyor olması çok mantıklı bir durum. Ancak yavaş yavaş Türkiyeli koleksiyonerler, uluslararası sanata da açılmaya başlayacak ve sanat sahnesi ve pazarı zaman geçtikçe daha da uluslararası bir niteliğe bürünecek.

Burada Gagosian da yok, White Cube da yok. O yüzden bana yer var. Ben bir sanat simsarıyım ve geçimimi de böyle kazanıyorum. Dolayısıyla rahat rahat sanatın yatırım yönüyle ilgili konuşabilirim. Burada bulunmamın bir sebebi de müşterimin iyi bir yatırım yapmasını sağlamak. Ama boş balonlar konusunda da temkinli olmalıyız. Bu da benim bildiğim bir alan. Çünkü daha önce Çin sanat pazarına yoğunlaşmışım. Marco Polo falan değilim ama o bölgeyle ilgilenmeye erken sayılabilecek bir dönemde 2004-2005 yıllarında başlamışım. Örneğin 2006'da Miami Sanat Fuarı'nda Asya sanatına odaklanan bir benim galerim, bir de ismi Çağdaş Çin Sanatı olan başka bir galeri vardı. İki yıl sonra ise yine aynı fuarın 'Art Asia' bölümü ve burada Asya güncel sanatına yoğunlaşan yaklaşık 20 galeri bulunuyordu. Yani bu alanda da yaratıcı olmamız gerek. Sanatçı olmayabiliriz ama yeni ve ilginç şeylere bakıyoruz. Ama insanların o dönem yürürlükte olan ne varsa onun peşinden gittikleri de bir gerçek.

E.A.U.: Türkiye sanat piyasasında da benzeri bir tehlike var mı sizce?

R.K.: Çok fazla yorum yapmak istemiyorum ama çok genç bir sanat için çok yüksek fiyatlar söz konusu. Sanat küresel bir şey. Fransız bir sanatçının işleri önce Fransa'da

bir galeride sergilendikten sonra Almanya'ya, New York'a gider. Türkiye'deki sanat galerilerinin yapması gereken de sanatçıları mümkün olduğunca Türkiye dışında tanıtmak. Burada bir müzayede evinde Türkiye güncel sanatı açık artırmasında fiyatlar çok yüksekler çıkabilir. Ama aynı açık artırma New York'ta benzer bir etkide olmaz.

E.A.U.: İstanbul'da uluslararası galeriler açılmaya başladığında herkesin merak ettiği bir şey de bunun uluslararası sanat koleksiyonerlerinin gelmesine vesile olup olmayacağıydı...

R.K.: Bence ne kadar galeri, ne kadar sanat eseri, o kadar iyi... Böylelikle hem İstanbul hem de Türkiyeli sanatçılar daha fazla tanınma, kabul edilme olanağı bulacak. Tabii ki asıl amacım bu yeni pazara Rona Pondick ve Mark Quinn gibi isimleri getirmek. Şu ara asıl odağım bu iki sanatçı üzerinde. Sonrasında başarılı olursam Art Basel gibi önemli sanat fuarlarına gideceğim. Tamam, orada Quinn'in, Pondick'in işlerini sergileyeceğim ama Türkiyeli sanatçıları da işleri olacak. Sonrasında ikisini, uluslararası sanatın büyük örnekleriyle Türkiye sanatının daha genç ve umut vaat eden büyük örneklerini bir araya getirmiş olacağım.

E.A.U.: Türkiye sanat pazarıyla ilk tanışıklığınız nasıl gerçekleşti?

R.K.: Sanat pazarlarını teste tabi tuttuğum yerler hep sanat fuarları olur. Üç yıl önce Contemporary İstanbul'a gelen ilk New York galerisiydim. Abdullah Gül benim bölümüme gelip beni tebrik etmişti. Ve daha ilk günümde Nezih ve Nesrin Barut her şeyi satın almıştı. Arkadaşım Can Elgiz bu konuda çok yardımcı oldu. Elgiz'e ilk eseri 10 yıl önce satmışım. Yani Türkiye sanat pazarıyla tanışıklığım çok daha eskiye gidiyor. İstanbul'daki ilk sanat fuarı tecrübem ticari olarak da çok başarılıydı. Ben de buradaki enerjiyi ve potansiyeli fark ettim.

E.A.U.: Yurt dışındaki koleksiyonerlerle Türkiyeli koleksiyonerler arasında bir karşılaştırma yapmak mümkün mü?

R.K.: Tabii ki. Yine cesaret sözüne başvuracağım. Bazı durumlarda ABD'li ya da Avrupalı koleksiyonerlerin, hadi çekingen demeyelim, biraz daha geleneksel davrandığını görürsünüz. Türkiyeli koleksiyonerlerin daha az geleneksel olduğunu düşünüyorum. Örneğin Richard Stipl'in sanatı pek herkes için değildir, karamsardır, grotesk ve kasvetlidir. Ama burada çok sevildi.

